

## Předmluva 7

### Historie poznávání hradíšť na Moravě a ve Slezsku 9

Historie výzkumu hradíšť po územních celcích 15

Průkopníci v poznávání hradíšť 20

#### Metody poznávání hradíšť 24

Archivní prameny 24

Terénní průzkum 26

Omyly terénního průzkumu 26

Letecká a geofyzikální prospekce 27

Zaměřování hradíšť 29

Terénní výzkum a jeho zpracování 34

Památková ochrana hradíšť a jejich prezentace 35

Úkoly dalšího výzkumu 40

#### Charakteristika opevněných míst 41

Umístění hradíšť v krajině 41

Poloha a tvar opevněných míst 41

Nadmořská výška a terénní převýšení 42

Rozloha a členění hradíšť 46

Vztah k vodním zdrojům a ke komunikacím 47

Datování a charakter osídlení 47

Datování a podoba opevnění 47

Funkce hradíšť 51

### Nástín vývoje opevněných lokalit v pravěkém a časně historickém období na Moravě a ve Slezsku 55

Ohrazené nížinné polohy 55

Hradiště a výšinná sídliště 61

Využití pravěkých a časně historických hradíšť ve středověku a novověku 68

Frekvence budování moravských hradíšť 68

#### Vybraná literatura ke studiu moravských a slezských hradíšť 70

### Chronologická tabulka pravěku a raného středověku na Moravě a ve Slezsku 72

#### Úvod k encyklopedické části 74

Poznámka k označování opevněných lokalit 75

### Pravěká a raně středověká hradíště na Moravě a ve Slezsku (slovník lokalit B–Ž) 77

Slovníček pojmů 273

Literatura 280

### Mapy pravěkých a raně středověkých hradíšť na Moravě a ve Slezsku 295

Očíslovaný seznam hradíšť na mapách 301

Medailon autora 303